

PAFTA BÖLÜMLENDİRİLMESİ

Türkiye kadastrusunda yukarıda değinilen ada sistemi pafta bölümlenme ve adlandırma sistemi dışında çeşitli pafta bölümlenme ve adlandırma sistemleri kullanılmıştır ve Yapım Yönetmeliği öncesinden başlanmış olan bu bölümlenme sistemlerine bundan sonra da devam edilecektir. Bu nedenle kadastroda kullanılmış bütün pafta bölümlenme ve adlandırma sistemlerinin sırası ile gözden geçirilmesi gereklidir.

1/2500 Ölçekli Haritalar Yönetmeliğine Göre Pafta Bölümlenme

Bu sistemde, 1/5000 ölçekli paftalar temel pafta olarak alınır ve paftanın güney-batı köşesinin koordinatları ile pafta adlandırılır. Paftanın güney-batı köşesinin koordinatları 1000'e bölünür ve elde edilen rakamlar ard arda yazılarak pafta numarası elde edilir.

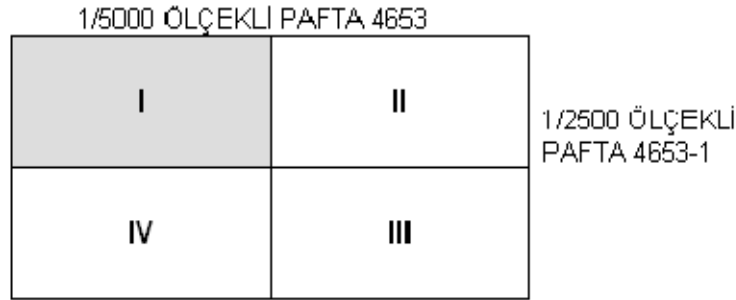
İlçenin gelişme alanı da dahil belediye genel sınırının yaklaşık ortasında bulunan bir nirengi noktasının koordinatları $Y = 50\ 000$ m, $X = 50\ 000$ m olarak seçilir ve 60 cm x 80 cm boyutlarında olan bir 1/5000 ölçekli pafta, krokinin ölçeği göz önünde bulundurularak, paftanın uzun kenarı Y eksenini (doğu-batı) yönünde olacak şekilde yerleştirilir. (Şekil 1)

Şekil 1- 1/2500 ölçekli haritalar yönetmeliğine göre pafta bölümlenme

Bu yöntemde bir normal paftanın kuzey-güney yönündeki kenarı 60 cm ve doğu-batı yönündeki kenarı 80 cm'dir. 1/5000 ölçekli bir normal pafta arazide 3 km x 4 km'lik bir alanı kaplamaktadır.

Örneğin, 1/50 000 ölçekli bir genel sınır krokisi üzerinde bir normal paftanın boyutları, 60 mm x 80 mm'dir.

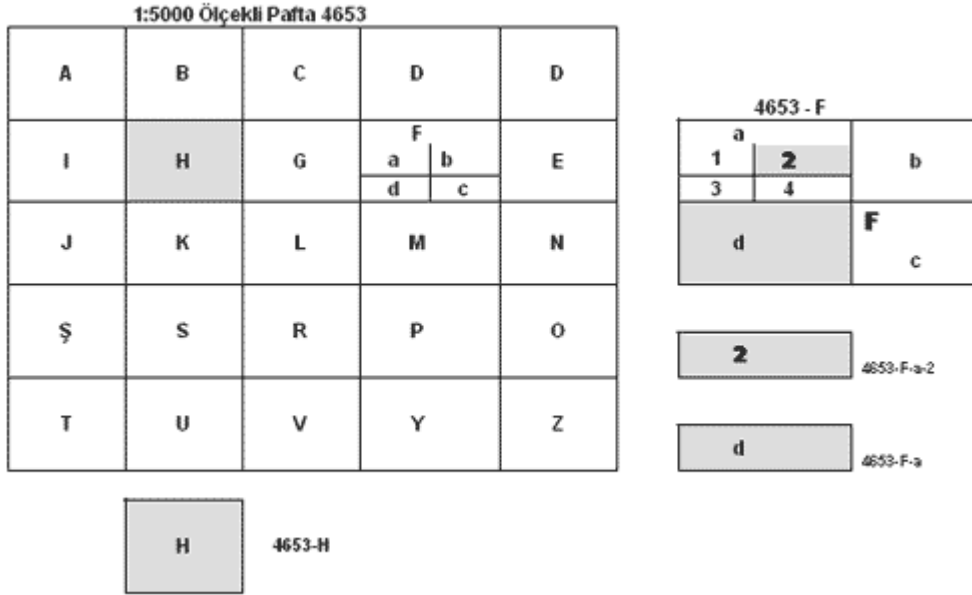
1/5000 ölçekli pafta dört eşit parçaya bölünerek 1/2500 ölçekli paftalar elde edilir ve bu paftalar kuzey-batıdan başlanarak saat ibresi yönünde, I, II, III ve IV rakamları ile gösterilir. Bir 1/2500 ölçekli paftanın numarası, 1/5000 ölçekli pafta numarasının arkasına konulacak (-) işaretinden sonra yazılarak oluşturulur. (Şekil 2).

Şekil 2- 1/2500 ölçekli paftanın elde edilmesi ve numaralandırılması

Bu yöntemde göre 1/2000 ölçekli paftalar bir standart pafta olarak ele alınmamış ve 60 cm x 80 cm'lik normal pafta boyutları için düzenlenmemiştir. Ancak, 1/2000 ölçeğinde oluşturulacak pafta 1/2500 ölçekli paftanın alanını kapsayacak şekilde düzenlenebilir ve 1/2500 ölçekli pafta adı ile adlandırılabilir.

Bu yöntemde 1/1000 ölçekli paftalar, 1/5000 ölçekli paftanın 25 eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Her 1/1000 ölçekli pafta A, B, C,.....Y, Z gibi harflerle numaralanır ve bu harfler 1/5000 ölçekli pafta numarasının arkasına (-) işaretinden sonra yazılmak suretiyle 1/1000 ölçekli paftanın numarası elde edilir. (Şekil 3).

Şekil 3- 1/1000, 1/500, 1/250'lik paftanın elde edilmesi ve numaralandırılması

Bu pafta bölümlenme sisteminde 1/500 ölçekli paftalar, 1/1000 ölçekli paftanın; 1/250 ölçekli paftalar 1/500 ölçekli paftanın dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir ve devam eden harf ya da rakamlarla numaralandırılır. (Şekil 3).

100K Sistemi Pafta Bölümü

Bu yöntem, 3174 sayılı Türk Standardı uyarınca yapılan pafta bölümlenme ve numaralama yöntemidir.

Bu yöntemde de bir normal paftanın boyutları (çizim alanı) 60 cm x 80 cm'dir.

Bu yöntemde her il merkezi ya da ilçe için ayrı bir pafta bölümü yapılır. İlçenin, gelişme alanları da göz önünde tutularak, genel sınır krokisi esas alınarak alanın büyüklüğüne göre, bütün alanı kaplayacak biçimde pafta bölümü krokisi uygun ölçekte 70 cm x 90 cm boyutlu pafta altlığına çizilir. Bu kroki üzerinde pafta bölümü yapılır. (Şekil 4).

Bu pafta bölümlenme sisteminde 1/10 000 ölçekli pafta esas alınır ve numaralama bu ölçekten başlar.

Kadastrosu yapılacak alanın ortasına gelecek 1/10 000 ölçekli paftanın numarası 100K olacak biçimde paftaların konumları belirlenir. Genel sınır krokisi üzerinde oluşturulan paftalara, satırlara aşağıdan yukarıya doğru artan rakamlar, kolonlara da soldan sağa doğru sıralanan Türk Alfabesinin (Ç, Ğ, İ, Ö, Ş ve Ü harfleri dışında kalan) harfleri verilerek ve önce rakam hemen sonra harf yazılarak numaralama yapılır. (Şekil 6.6).

	G	H	i	J	K	L	M	N	O	P
109										
102							102M			
101										
100					100K					
99									99O	
98										
97			97i							
96										

Şekil 4- 100K sisteminde pafta bölümü

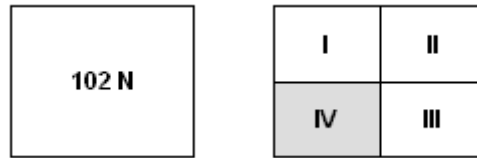
100K paftasının güney-batı köşesine gelecek bir nirengi noktasına 50 000 m, 50 000 m koordinat değerleri verilir ve böylece pafta koordinat eksenlerinin tam sayılardan oluşması sağlanır.

Bu pafta bölümlenme sisteminde, kolonlara verilen harflerin yeterli olmaması durumunda, solda kalan paftaların başına A harfi ve sağdaki paftaların başına Z harfi konularak numaralamaya devam edilir. (Şekil 5).

	AE	AD	AC	AB	A		I	J	K	L	M	N		Z	ZA	ZB	ZC	ZD
103																		
102																		
101																		
99																		
98																		
97																		

Şekil 5- Harflerin yetmemesi durumunda numaralama

Bu yöntemde 1/5000 ölçekli paftalar, 1/10 000 ölçekli paftanın dört parçaya bölünmesi ve her birine, I, II, III, IV gibi rakamların verilmesi ile elde edilir. (Şekil 6).

Şekil 6- 1/5000 ölçekli paftanın elde edilmesi ve numaralandırılması.

Bu yöntemde göre 1/2500 ölçekli paftalar, 1/5000 ölçekli paftaların dört eşit parçaya bölünmesi ve sol üst köşeden başlayarak saat ibresi yönünde A, B, C, ve D harflerinin hemen 1/5000 ölçekli pafta numarasının arkasına yazılması ile elde edilir. (102N-IVC gibi).

1/2000 ölçekli paftalar, 1/10 000 ölçekli paftanın 25 eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. 1/2000 ölçekli paftalara, üst sıradan ve sol baştan başlayarak sıra ile 10'den 25'e kadar numara verilir ve bu rakamlar, 1/10 000 ölçekli pafta numarasının arkasına konulacak (-) işaretinden sonra yazılır. (Şekil 7)

1:10 000 ölçekli pafta : 102N

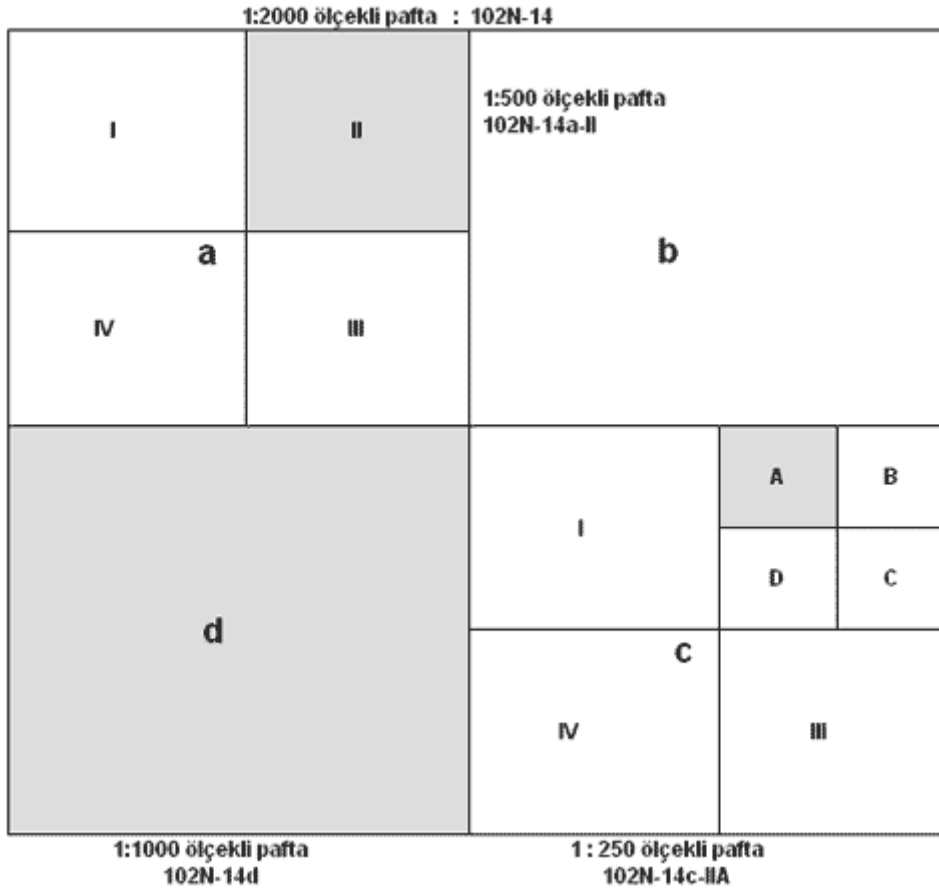
01	02	03	04	05
06		08	09	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23		25

102N-07

102N-24

Şekil 7- 100K sisteminde 1/2000 ölçekli pafta

Bu sistemde 1/1000 ölçekli paftalar, 1/2000 ölçekli paftanın dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir ve sırası ile a, b, c ve d harflerinin verilmesi ile numaralanır. 1/500 ölçekli paftalar, 1/1000 ölçekli paftanın dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir ve bu paftalara da I, II, III ve IV rakamları verilir. 1/250 ölçekli paftalar da, 1/500 ölçekli paftanın dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Bu paftalara da, A, B, C ve D harfleri verilir. (Şekil 8).

Şekil 8- 100K sisteminde 1/1000, 1/500 ve 1/250 ölçekli paftalar

ÜLKE PAFTA BÖLÜMÜ

Ülke pafta bölümlenme sisteminde üretilen ve yükseklik bilgilerini de içeren 1/5000 ölçekli paftaya “Standart Topoğrafik Harita” denilmektedir. Bu haritalar kadastral duruma getirildiğinde “Standart Topoğrafik Kadastral Harita” adı verilir.

Standart topoğrafik kadastral haritalar, planimetrik ayrıntıları ve özellikle mülkiyet sınırlarını ayrı, yükseklik bilgilerini (eşyükseklik eğrilerini) ayrı göstermek üzere iki kalıp pafta halinde ve birbirleri ile çakıştırılabilir nitelikte üretilir. Planimetrik ayrıntı siyah renkte, eş yükseklik eğrileri sebye (kahve) renginde çizilir.

1/5000 ölçekli standart topoğrafik haritaların özel işaretleri, Büyük ölçekli Haritaların Yapım Yönetmeliği özel işaretlerinden ayrıdır.

Ülke Pafta Bölümü, ekvator enlemi ile Greenwich'den geçen boylam başlangıç alınarak 1/250 000 ölçek için esas olan, kuzey doğrultusundaki 1 derece aralıklı enlemler ile doğu doğrultusundaki 1,5 derece aralıklı boylamların kesişmeleri ile oluşan bölüme dayalı olarak ve daha büyük ölçeklere sınır oluşturmak üzere bölünmüş ağıdır. (Şekil 9).

1/250 000 Ölçekli Paftalar

Türkiye için, orta boylamı 27° olan birinci dilimin doğusunda ve batısındaki 1° ve $30'$ (bir derece 30 dakika)'lık boyutla, her tam dereceli enlemler arasında kalan 1° (bir derece)'lik boyutlu pafta, 1/250 000 ölçekli paftadır.

1/250 000 ölçekli paftalar, içinde bulunan en büyük il ya da ilçenin adı ile adlandırılır.

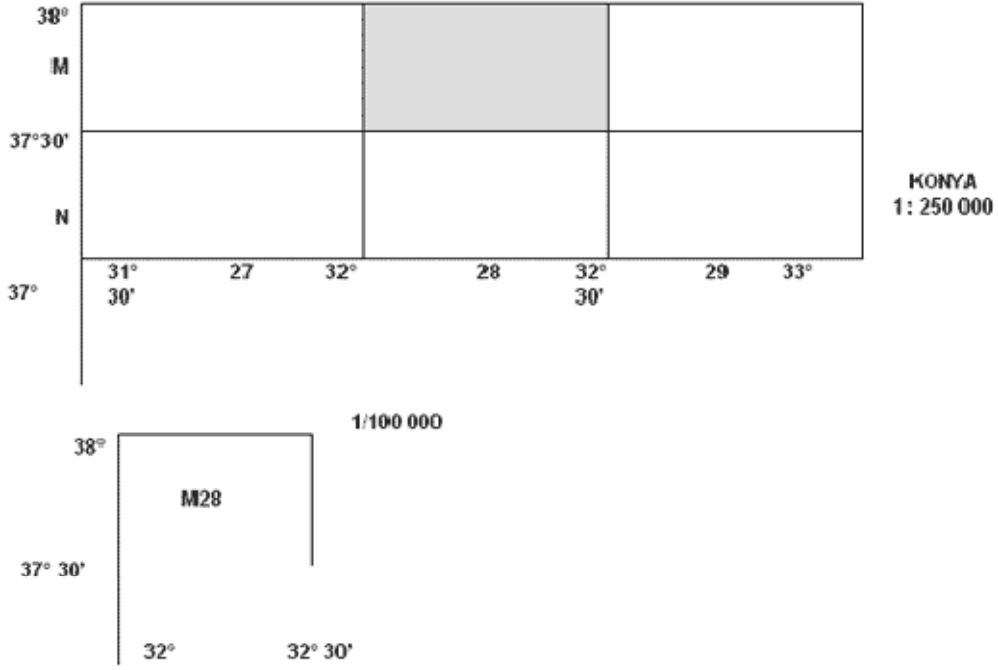
Türkiye'nin 1/250 000 ölçekli paftalarının bazıları Şekil 9'da görülmektedir.

1/100 000 Ölçekli Paftalar

1/250 000 ölçekli paftanın $1^{\circ} 30'$ lık kenarının üç eşit kısma, 1° 'lik kenarının iki eşit kısma bölünmesi ile elde edilir. 1/100 000 ölçekli bir pafta, 30 dakikalık enlemler ile 30 dakikalık boylamlar arasında kalan alanı kaplar.

Şekil 9- Ülke pafta bölümlenme sistemi

Türkiye, kuzeyden güneye 30 dakikalık enlemler, batıdan doğuya 30 dakikalık boylamlara ayrılarak her bir 1/100 000 ölçekli $30' \times 30'$ lık paftalar bir büyük harf ve rakamla numaralanır. (Şekil 10).

Şekil 10- 1/100 000 ölçekli pafta

Numaralamada, harfler kuzeyden güneye sırası ile ve rakamlar batıdan doğuya artarak verilir. (şekil 11).

Şekil 11- Türkiye 1/100 000 ölçekli paftaları

1/50 000 Ölçekli Paftalar

Bu paftalar, 1/100 000 ölçekli paftaların dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Her bir parçaya kuzey batıdaki paftadan başlamak ve saat ibresi yönünde devam etmek üzere a, b, c ve d harfleri verilir. Bu harfler, 1/100 000 ölçekli pafta numarasının arkasına (-) işaretinden sonra yazılarak 1/50 000 ölçekli pafta numaralanır. (Şekil 6.14).

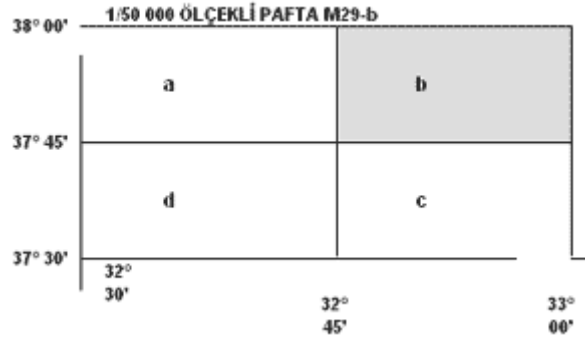
1/50 000 ölçekli bir pafta, 15' x 15' lık bir alanı kaplamaktadır.

1/25 000 Ölçekli Paftalar

1/25 000 ölçekli paftalar, 1/50 000 ölçekli paftanın dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Her oluşan paftaya, 1, 2, 3 ve 4 rakamları sırası ile verilir. Bu rakamlar 1/50 000 ölçekli pafta numarasının hemen arkasına yazılmak suretiyle 1/25 000 ölçekli paftaların numaraları elde edilir. (M28-b3 gibi)

1/10 000 Ölçekli Paftalar

1/50 000 ölçekli paftanın 25 eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Oluşan 1/10 000'lik paftalara 01'den başlayarak 25'e kadar numara verilir ve bu numaralar, 1/50 000 ölçekli pafta numarasının arkasına (= işaretinden sonra yazılarak 1/10 000 ölçekli paftalar numaralanır. (Şekil 13)

Şekil 12- 1/50 000 ölçekli paftalar

1/10 000 ÖLÇEKLİ PAFTA

01	02	03	04	05
06	07	08	09	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

KONYA M 28-b-17

Şekil 13- 1/10 000 ölçekli paftalar

1/5000 Ölçekli Paftalar

1/10 000 ölçekli paftanın dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Oluşan paftalara sırası ile a, b, c ve d harfleri verilir. Bu harfler 1/10 000 ölçekli pafta numarasının arkasına (-) işaretinden sonra yazılarak 1/5 000 ölçekli paftanın numarası elde edilir. (M28-b-17-d gibi)

1/2500 Ölçekli Paftalar

1/2500 ölçekli paftalar, 1/5000 ölçekli paftaların dört eşit parçaya bölünmesi ile elde edilir. Oluşan her paftaya, sırası ile A, B, C ve D harfleri verilir ve bu harfler, 1/5000 ölçekli pafta numarasının arkasına (-) işaretinden sonra yazılarak 1/2500 ölçekli pafta numaralarıdır. (M28-b-23-c-d gibi)

1/2000 Ölçekli Paftalar

1/2000 ölçekli paftalar, 1/5000 ölçekli paftanın, pafta kenarları iki eşit parçaya bölünerek ve sonuçta tüm pafta dört eşit parçaya bölünerek elde edilir. Elde edilen paftalar, kuzey batıdaki paftadan başlayarak ve saat ibresi yönünde 1, 2, 3 ve 4 rakamları ile numaralanır. Bu numaralar, 1/5000 ölçekli paftanın numarasının arkasına konulacak (-) işaretinden sonra yazılarak, 1/2000 ölçekli pafta numarası elde edilir. (Şekil 6.16)

1/1000 Ölçekli Paftalar

1/1000 ölçekli paftalar, pafta kenarları iki eşit parçaya ayrılmak suretiyle dörde bölünerek, elde edilir. Oluşan paftalara aynı sıra içinde a, b, c ve d harfleri verilir. Ve bu harfler 1/2000 ölçekli pafta numarasının arkasına (-) işaretinden sonra yazılarak 1/1000 ölçekli paftanın numarası elde edilir. (Şekil 14)

1/500 Ölçekli Paftalar

1/1000 ölçekli pafta, pafta kenarları iki eşit parçaya ayrılarak dört eşit parçaya bölünmek suretiyle elde edilir. Oluşan 1/500 ölçekli paftalara aynı sıra içinde 1, 2, 3 ve 4 rakamları verilir ve bu rakamlar 1/1000 ölçekli pafta numarasının arkasına konulacak (-) işaretinden sonra yazılarak, 1/500 ölçekli pafta numaralanır (Şekil 14).

Şekil 14- Ülke pafta bölümlenme siteminde büyük ölçekli paftalar ve numaralama

Kaynak:

Kadastro Tekniği, Prof. Dr. Hüseyin ERKAN, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, Ankara 1995